

14-avgust,
chorshanba

34

(245)

HUQUQ

YURIDIK GAZETA

Gazeta 1997-yil 27-avgustdan chiqq boshlagan

Avgust

D	5	12	19	26
S	6	13	20	27
Ch	7	14	21	28
P 1	8	15	22	29
J 2	9	16	23	30
Sh 3	10	17	24	31
Y 4	11	18	25	

2002

УЧРАШУВ

Ўтган жума куни Республика Бош прокуратураси биносида халқимизнинг ардоқли санъаткори, Ўзбекистон халқ артисти, Ўзбекистон миллий академик драма театри директори Ёқуб Аҳмедов билан учрашув бўлиб ўтди.

АКТЁР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

Ёқуб Аҳмедов санъатимизнинг улуг даргалари Етим Бобононов, Шукр Бурхонов, Сора Эшонтураева каби ўзбек миллий санъатига ҳисса қўшган актёрлар билан ҳамфикр, ҳамсуҳбат бўлган. Улар билан ижод саҳнасида элнинг назарига тушгулик ролларни ижро этган.

Севимли актёримиз ижро этган ролларни бирма-бир санаб ўтиш осон эмас. Бироқ Ёқуб Аҳмедов номи тилга олинishi биланок кўз олдимизда у ижро этган, театр ҳамда кино санъатимизда воқеа бўлган кўпдан-кўп роллар қатори «Алишер Навоий» видео фильмидаги Алишер Навоий, «Чархпалак»даги Фатхулла образлари намоён бўлса, ажаб эмас.

— Бугун мен учун масъулиятли учрашув,— деди актёр. — Чунки сизлар ҳаётда меҳр билан меҳрсизликни, адолат билан адолатсизликни ҳар куни кўрадиган ва гувоҳ бўладиган касб эгаларисиз. Бундай уйлаб қарасам, мақсадимиз битта — биз театр саҳнасида адолатсизликни фош этсак, сизлар у билан ҳаётда кураш олиб борасизлар.

Учрашув мулоқотларга бой бўлди. Актёр йиғилганларнинг қўллаб саволларига жавоб берди.

Ўз муҳбиримиз,
В.МИСИН олган сурат

Хаёл оғушида

А. ТЎРАЕВ олган сурат

Чоршанбадан Чоршанбагача

7 август

Япониянинг Ўзбекистондаги Фавкулдда ва Мухтор элчиси Киоко Накаяма ўз дипломатик фаолиятини якунлади.

Шу муносабат билан элчи хонини Оқсаройда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов қабул қилди. Мамлакатимиз раҳбари К. Накаяманинг Ўзбекистондаги фаолиятини юксак баҳолади.

8 август

Корхоналар банкротлиги ва санацияси масалалари бўйича ҳукумат комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг 18 июлда ўтказилган мажлисида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган иқтисодиётнинг самарасиз давлат секторини қисқартириш, зарар кўриб ишлаётган рентабеллиги паст корхоналарни тугатиш бўйича вазифалар муҳофиза этилди.

9 август

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2002 йилнинг 1 сентябридан бошлаб ўқитувчилар ва ўқув юртлари муаллимларининг, илмий ходимларнинг иш ҳақи миқдорларини ошириш тўғрисида»ги Фармони матбуотда эълон қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов Оқсаройда АҚШ қуролли кучлари Штаби бошлиқлари бирлашган кўмитаси раисининг ўринбосари Питер Пейсни қабул қилди.

10 август

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Тошкент Ислон университетида республикаимизнинг шарқшунос олимлари, таниқли уламолар, шунингдек, мазкур ўқув даргоҳининг ўқитувчилари ва иқтидорли талабалари иштирокида «Ислон динида мазҳаблар» мавзусида илмий-назарий анжуман бўлиб ўтди.

Моҳият

Иш юзига фикр ила ҳарчанд боқдим,
англадим,
Яхши иш яхши экандир, ундан ўзга
ҳеч экан.

Ҳусайн воиз КОШИФИЙ

А
Н
О
Н
С

«ДАЪВО»СИЗ ДАЪВОГАР

ЁХУД МЕРОСГА НОЛОЙИҚ МЕРОСХЎР

3-

САҲИФА

ҚАРИНДОШДАН ҚУДА БЎЛМАНГ

НИКОҲ, ҚАРИНДОШЛИК ВА
ИРСИЙ АЛОҚАЛАР МУАММОЛАРИ

5-

САҲИФА

H U Q U Q

YURIDIK GAZETA

Ta'sischiilar:

O'zbekiston Respublikasi

Bosh prokuraturasi,

Toshkent shahar va

Toshkent viloyati

prokuraturalari,

«Qonun himoyasida» jurnali

Bosh muharrir:

Abdusoliq

ABDURAZZOQOV

Tahrir hay'ati:

Mels Naimov,

Dilshod Islomov

(Bosh muharrir o'rinbosari),

Jahongir Sharofboyev

(mas'ul kotib),

Lola Shomurodova,

Muxtor Shodmonov.

Gazeta Davlat matbuot
qo'mitasida №00150 raqam
bilan ro'yxatga olingan.
Nashr ko'rsatkichi - 231, 232.

Manzil: Toshkent shahri,
akademik Yahyo G'ulomov
ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 133-82-34.**Reklama va e'lonlar:**

133-82-34

E-mail: huquq@infonet.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozma
va suratlar egalari
qaytarilmaydi.
Mualliflarning fikrlari
tahririyat fikridan farqlanishi
mumkin. Gazetada bosilgan
fakt va dalillar uchun
muallif mas'ul.
Nashrimizdan ko'chirib
bosilganda «Huquq»dan
olinganligi ko'rsatilishi shart.
Tijorat ahamiyatiga molik
materiallar ** belgisi ostida
chop etiladi.

Gazeta tahririyat kompyuter
bazasida terildi va sahifalandi.
«Huquq» original-maketi

Gazeta «Sharq» nashriyot-matbaa
aksiyadorlik kompaniyasi
bosmaxonasida ofset usulida A-3
formatda chop etildi.
Korxona manzili:
Toshkent shahri,
Buyuk Turon ko'chasi, 41.

Buyurtma Γ - 3149

Nusxasi — 15.196

Gazeta haftaning chorshanba

kunlari chiqadi

Navbatchi muharrir:

H. NISHONOV

Navbatchi: F.MAMASHARIPOV

Sotuvda erkin narxda

1 2 3 4 5 6 7 8

Bosmaxonaga topshirish vaqti 20.00

Bosmaxonaga topshirildi 19.30

● 2002 ЙИЛ — КАРИЯЛАРНИ КАДРЛАШ ЙИЛИ

Етмиш учинчи бахорни қаршилаган Мария Ситникова
Сурхондарё вилоят прокуратураси тизимида танимайдиган
киши йўқ. Чунки, бу захматкаш аёл вилоят прокуратурасида
ҳамиша ҳозир унозир. Қачон қарасангиз, гоҳ кимнингдир
ташвишига шерик бўлиб гурунглашаётган, гоҳ қўлида қайноқ
қайнаётган, кимгадир ширин сўз айтиб, кайфиятини кўтарётган
бўлади.

Мария СИТНИКОВА:

«БУРГУТЛАРИМ,
ДЕЯ СУЯМАН»

Тақдир сўқмоқлари Мария Ситникова 1946 йилда Термизга олиб келди. Термиз туман ижроия кўмитасида ишлади. Вилоят прокуратурасига ишга келганига эса яқинда 41 йил тўлади. 1961 йилнинг 6 марти ҳеч эсидан чиқмайди. Вилоят прокуратураси бўлимида котиба-иш юритувчи бўлиб иш бошлади-ю, шу ерга боғланиб қолди. Не дарёлар оқиб ўтди, не инсонлар ишлаб кетди. О.Турсунов, В.Қосимов, У.Усмонов, Г.Олесько... Буларнинг сафи узундан-узок, ҳаммасининг номини ёдда сақлайди. Чунки уларнинг ҳар бири меҳнат-севарлиқлари, хушмуомалаликлари билан Мария Ситникованинг қалбидан чўқур жой олган.

Баъзан ҳозирги кунларда ўйлаб юрган юрак сўзларини кимгадир тўкиб солгиси келади.

— Прокуратура тизимида фаолият кўрсатганларнинг барчасини ҳурмат қиламан, — дейди Мария момо. — Уларнинг ҳар бири мени эъзозлаб, иззатини жойига қўйишди. О.Луқмонов, Ж.Азимов, Т.Қиёмов, Э.Менглиев ва бошқалар билан узок йиллардан буён

бирга ишлаб, ўзаро меҳр-оқибатни ҳис қилиб яшамоқдаман. Уларнинг ҳар бирини «бургутларим» дея сўяман. Умрим прокуратурада ўтганти. Эртадан кечгача шу ерданман. 1984 йилда пенсияга чиқдим. Барибир ҳар куни эрталаб шу ёққа йўл оламан, кўнглим тортаверди. Бу ердагиларнинг ҳаммаси ўғилларимдай бўлиб қолган. Баъзисига чой керак, бирови бир илқ сўзга маҳтал, ҳаммаси менга аён, ҳаммасини биламан. Кўлимдан келганча оғирини енгил қилишга ҳаракат қиламан. Улар ҳам менинг иссиқ-совуғимдан доимо бохабар, байрам тантаналарида кўнглимни тоғдек кўтаришади...

Россиянинг Пенза вилоятида таваллуд топган Мария Ситникова умрини прокуратура ишига бағишлади. Вилоят прокуратурасининг биноси унинг иккинчи уйига айланди.

Бу ерда ишлаётганлар эса унга ўз фарзандидек бўлиб қолишган...

Ж.АНОРОВ,
журналист

● ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Эрта тонгда ишга отланаётган инсоннинг умидлари улуг' бўлади. «Яхши ишласам, маош олсам, рўзгоримдаги муаммоларини ҳал қилсам», — дейди. Умидлари саробга айланиб иш ҳақини ўз вақтида олмаса, биринчи навбатда ишдан кўнгли совиқди. Сўнг тирикчилик дардида бошқа иш қидиришга тушади. Айрим фуқаролар эса маошини талаб қилиб шикоят ёзишни бошлайди. Ҳақли талаблар учун эса эътироз йўқ.

Яқинда Тошкент вилояти прокуратураси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 19 мартдаги «Иш ҳақининг ўз вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорининг бажарилиши аҳолини ўрганиб чиқди. Таҳлиллар шуни кўрсатдики, айрим раҳбарлар ўз зиммасидаги вазифани унутиши оқибатида юзлаб фуқаролар иш ҳақларини ўз вақтида олмаган. Масалан, Зангиота туманидаги «Назарбек» масъулияти чекланган жамияти 1,5 млн. сўм, Қуйи-чирчиқ туманидаги «Юлдуз» ширкат хўжалиги 7,3 млн. сўм, Оққўрғон туманидаги Алишер Навоий номли ширкат хўжалиги 822 минг сўм иш ҳақидан

раҳбарлари ва бош ҳисобчиларига нисбатан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 49-моддасига мувофиқ маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишлар кўзга-тилди.

Баъзи ташкилотларнинг раҳбарлари ҳодимларга иш ҳақини ўз вақтида бериш ўрнига турли баҳоналар қидиради. Ажабланарлиси, туман ва шаҳар прокурорларининг аралашувларидан сўнггина муаммолар ҳал қилиниб, ҳодимлар маошларини олмоқда. Масалан, биргина Охангарон туманлараро фуқаролик ишлари бўйича судига Ангреш шаҳар прокурори томонидан 5 та 581 млн. сўмлик даъво аризалари

● ЭЪТИРОФ

МЕН АНГЛАБ
ЕТГАН ҲАҚИҚАТ

Бундай ўйлаб кўрсам, ойликдан-ойликкача кўз тикиб, «берсанг ейман, урсанг ўламан» қабилида яшашга кўникиб кетган эканмиз. Дўконларда озиқ-овқат арзон нархда тургани билан биримиз минг бўлиб кетгани йўқ. Машинани-ку қўйинг, ҳатто томга шифер сотиб олсангиз ҳам қайси пулга олдинг, дея изингни ўлчовчилар топилиб қолади. Биз оддий халқ учун Мустақиллик берган энг катта ютук кичик ва ўрта бизнесни, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш тўғрисидаги гамхўрликлар бўлса керак.

Ўзингиз айтинг, ахир бир томондан даромад келиб турмагач, рўзгор унгандаими? Ўйлаб-ўйлаб шу хулосага келгач, таваккал қилиб иш тутишга аҳд қилдим. Сўнгги нажотимиз бўлган сигирни сотиб томорқага иссиқхона қурдирдим. Ер ҳам янги ниҳолни яхши хоҳладими, ишқилиб серхосил помидордан ўйлаганимиздан анча кўп манфаат кўрдик. Эрта баҳордан кўлимиз пул кўра бошлади. Ўғилда уч-тўрт бош қорамол турадиган бўлди.

Келгуси йил яна бир каттагина иссиқхона қурдирдим. Аввалги йили яна бир журъатли ишга қўл урдим. Қариндошлар кўмағида ихчамгина музқаймоқ ишлаб чиқарувчи ускуналарни сотиб олдим. Жамланган нақд пул тушумларини цехининг янги имкониятларини кенгайтиришга сарф қилдим. Шу кунларда туманимизнинг қарийб ярим ҳудудида аҳоли чанқоқбости маҳсулотларимиздан баҳраманд бўлмоқда. Энг асосийси, ўттиз нафарга яқин кўни-қўшнларимизнинг фарзандлари фойдали иш билан таъминланди. Маҳсулотларни белгиланган манзилларга етказиб беришда «Дамас», «Тико» русумли машиналаримиздан фойдаланамиз. Бу мавсумдаги жамғармаларимиздан фарзандларимизни ўқитиш ва бошқа орзу-хаёслар учун сарфламоқчимиз. Дилимнинг тўрида азиз кишлоқдошларимга қандай нафим тегиши мумкинлиги ҳақидаги орзу ўйлар яшамоқда.

Тилагим шу: бор имкониятларимизни синаб кўришга, бахтли яшашга эркин йўл очиб берган Мустақиллигимиз мангу бўлсин. Меҳнатимиздан элга азиз бўлиш ҳар биримизга насиб этсин, дейман.

Абдуқодир МУРОДОВ,
хусусий тадбиркор,
Нарпай тумани

қарздор эканлиги аниқланди. Ачинарлиси, бундай қарздор ташкилотларнинг рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Юқорида номлари келтирилган ташкилотлар

бухгалтерияга кирим қилмасдан ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юрган. Қизиги, юқоридаги маблағларнинг бир қисмига «еренгоқ сотиб олинди ва ҳодимларга тарқатилди», деган қалбаки ҳужжатларни

ИШ ҲАҚИ ТЎЛАНИШИ ШАРТ

Масалан, Бўка туманидаги «1-сонли КМЖ» номли ташкилот раҳбари Н.Алимов «Гулистон» фермерлар бирлашмаси раиси И.Эшбоев билан зовурларни тозалаш юзасидан 300 минг сўмга шартнома тузган. Ажабланарлиси, шартнома мажбуриятларига зид равишда жамланма ҳисобига бирлашма томонидан 15 фоизли мажбурий тўлов суммаси олдиндан ўтказиб берилмаган. Аммо, жамланма бирлашма учун 300 минг сўмлик иш бажариш ўрнига 1 млн. сўмлик иш бажарган. Бажарилган иш учун жамланма раҳбари Н.Алимов бирлашмадан 850 минг сўм нақд пулни олиб, шундан 320 минг сўмини

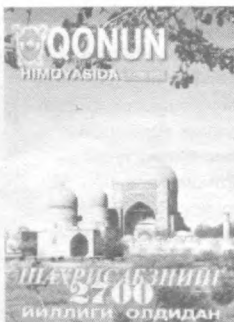
тайёрлаган. Жамланма ишчилари эса ҳамон ўз маошларини кутишмоқда. Ушбу аниқланган ҳолат юзасидан туман прокуратураси томонидан жиноят иши кўзгатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг ўшбу қарор жойлардаги раҳбарларни янада масъулиятлироқ ишлашга қақиради. Ҳар бир ташкилот раҳбари ҳодимнинг иш ҳақини тўлаши шарт. Бу қонунларимизда ўз аксини топган. Ташкилот раҳбарининг баҳона қидириши эса қонунбузарлиқдир.

Р. МАННОНОВ,
Тошкент вилояти
прокуратурасининг
бўлим прокурори

● ЖУРНАЛНИНГ ЯНГИ СОНИ

Одатда ҳар бир ўқувчи бирор-бир газета ёки журнални қўлига олар экан, биринчи навбатда унинг мундарижасига эътибор беради ва ўзига қизиқарли туюлган энг яхши мақолаларни танлаб мутоала қилади. Ўқувчиларимизнинг савияси, қизиқиши, диди бир хил эмас, албатта. Нашрни тайёрлаётганда биз бу ҳолатни ҳисобга олишга интиломқдамиз. Журналнинг 2002 йил 7-сонига материалларни саралашда тахририят мавзуларнинг долзарблиги ва ранг-баранг бўлишига алоҳида эътибор қаратди.

МАВЗУЛАР РАНГ-БАРАНГ

Президентимиз Ислам Каримов иккинчи қаҳирқўз Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессиясида сўзлаган нутқида жамоат назоратининг аҳамияти тўғрисида алоҳида тўхталиб ўтди. Жамоат назорати нима ва у қандай бўлиши керак, деган савол бугун кўпчилиكنи қизиқтириши табиий.

Бу мавзу сизни қизиқтирса, журналнинг ушбу сонидан жой олган «Жамоат назорати» мақоласини синчиклаб ўқиб чиқишни тавсия этамиз. Мақола муаллифи, юридик фанлари номзоди Н.Исмоилов фуқаролик жамиятининг муҳим омили ҳисобланган жамоатчилик назорати институтининг ҳуқуқий табиати, ўзига хос тамойиллари, уни янада самарали ташкил этиш омиллари ҳақида теран фикр юритади.

Инсон ва фуқаро ҳуқуқлари ҳимояси журнализмизнинг доимий руқнига айланиб қолди. Журналистик фаолиятимизда шу мавзуга оид қўллаб-саволларга жавоб топишга интиламиз. Мухбиримизнинг навбатдаги саволларига Республика Бош прокуратурасининг Судларда фуқаролик ишлари қўрилишида прокурор ваколатини таъминлаш бўлими бошлиғи Ислам Жасимов ўз жавобларини тақдим этди. «Инсон ҳуқуқлари муқаддас» сарлавҳаси остида чоп этилган ушбу суҳбат сизни зериктириб қўймайди деб ўйлаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 11 йиллиги олдидан Андижон вилояти прокурори У.Шамсиев «Янгилаётган тафаккур медалари» суҳбатида вилоят прокуратура органларининг қонун ўстуворлигини таъминлаш соҳасидаги фаолияти ҳақида сўз юритади. «Мулоҳаза, таҳлил ва тақлиф» руқнида эса бир қатор қизиқарли мақолалар жамланган бўлиб, улар ҳуқуқий билимингизни оширишда ёрдам беради.

Бундан ташқари журналнинг ушбу сонида «Фуқаро ҳуқуқлари — қонун ҳимоясида», «2002 йил — Қариларни қадрлаш йили» руқнида берилган материалларни, «Нафрат тиги» суд очеркини, таниқли журналист Г.Улҳеҷа-ра Жамилловнинг қаламига мансуб «Тазарру» мақоласини, ёзувчи Илҳом Аҳмедовнинг «Қодирийнинг қотили» детектив қиссаси давомини ўқишингиз мумкин.

Б.НАЗАРОВ

● ТАКЛИФ, МУЛОҲАЗА

«ТУНГИ ОВ» НИ ЎҚИБ

«Хуқуқ» газетасининг шу йил 10 июль сонидида чоп этилган «Тунги ов» сарлавҳали мақолада Наманган вилоятида содир этилган чорва молларининг ўғирлиги ҳақида ёзишган эди. Гуруҳ аъзолари мўмай даромад орттириш мақсадида фуқароларнинг хонадонларига кириб, чорва молларини ўғирлаб юришган. Бундай гуруҳлар ҳақида оммавий ахборот воситаларида бот-бот ёзилмоқда. Бу каби ўғирликлар қачонгача давом этади, уларнинг олдини олиш мумкинми, деган савол барчани қизиқтириши табиий.

Мен бу ўғирликларнинг олдини олиш билан анча йиллардан буюн шуғулланаман ва бунинг жараёнини тоғланман, деб ўйлайман. Бунинг учун чорва моллари, жумладан, қорамол, от, қўйлар рўйхатга олиниб, номерлаштирилиши керак. Бунинг учун ихчам, темирли номерланган тамғачалар яратилиб чорва молларининг қуллоқларига ўрнатилади ва мол эгаларига қарточкалар берилади. Ушбу қарточкага мол эгасининг исми, шарифлари, паспорт сериялари, манзилгоҳлари ва мол қуллоғидаги тамға номерлари ёзилади. Бозорларда олди-сотди ишлари ушбу қарточкалар орқали амалга оширилиши керак. (Буларнинг намунавий нусхалари менда бор.)

Мол бозорига мол сотиш учун келган шахснинг қимлиги, молларнинг қуллоғидаги номерланган тамғачалари ва мол эгасининг шу мол учун берилган қарточкаси текширилиши лозим.

Ҳозирги пайтда, юқорида таъкидланганидек, бемалол мол бозорларида моллар сотилапти, деганимнинг боиси, молларнинг ҳеч қандай ҳужжати йўқ. Ахир ҳозирда баъзи қорамолларнинг баҳоси енгил автомобиллардан қиммат. Республикада қанча қорамол борлиги ҳақида маълумот аниқ эмас. Агар ушбу лойиҳа амалга ошириб қолса, аввало бор, давлат бюджетига миллионлаб маблағ тушади. Чорва молларини йўқотган жабранувоҳлар камаяди. Ўғирлар ўғирланган молларини ҳеч қаерда сота олмайдилар. Чунки, энди бозорларда, ғўшт дўконларида, тери қабул қилиш пунктларида, йўлларда олиб кетилаётган чорва молларининг қуллоғидаги тамғалари ва эгасининг қарточкалари текширилади.

Ана шунда «Тунги ов» ишқибозларининг йўли тўсилади, улар ўзларининг қабих ниятларига ета олмайдилар. Лекин, ушбу лойиҳани амалга ошириш учун қаерга мурожаат этишни билмай турибман. Тошкентда бир икки жойга мурожаат этдим, улар «Сиз бу лойиҳани жорий этганимизми?» — деган қизиқ бир саволни беришяпти. Ахир мен оддий халқ посбони бўлсам, юқорида кўрсатилган қарточкаларни, тамғаларни қаерда ишлаб чиқараман?

Шунинг учун сизлардан ушбу мақоламни газетангизда чоп этишингизни, мутасадди раҳбарлар ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришини истар эдим.

Комилжон ЭРҒАШЕВ,
Тошкент вилояти, Қуйи Чирчиқ тумани,
Беруний ширкат хўжалиги

● ПРОКУРОР АДОЛАТ ТОМОНДА

Фарзанд - ҳаётимиз гули, кексайган чоғимизда таянчимиз, мадаккоримиз. Фарзанди тетапоя бўлиб, ота-она бағрига интилган кезларда қувончдан юраги ҳалқирмаган инсон бўлмаса керак. Ота-она деган юксак номга эга бўлган ҳар бир киши фарзанди учун жонини ҳам беришга тайёр туради. Бир кун келиб, вақт дея аталмиш учар қуш эса умримиз қарвонининг ниҳоясида сочларимизга оппоқ қиров қўндириб, белимизни букчайтиради. Ана шундай дамларда фарзандимиз белимизга қувват, кўзимизга нур бўлар, деган умид илнжи билан яшаймиз.

Гоҳида ёши улғу кишилар билан ҳамсуҳбат бўлганимизда, улар фарзандларининг беоқибатлигидан нолиб, хафа бўлишади. Бир пайтлар ота-онанинг ҳолидан хабар олмаган ноқобил фарзанд умри охирида бораётган кезларда қаттиқ виждон азобиға учрайди. Ана шундай дамларда ноқобил фарзанд ўз дардиға даво тополмайди. Бу ҳаёт ҳақиқати.

Афсуски, орамизда ана шундай, «дард»ға даво тополмаётган инсонлар ҳам учраб туради.

Шу ўринда онаизоридан воз кечган, виждон азобидан эмас, балки онасидан қолган меросдан ўз улуши-ни ололмай армонда қолган Владимир Чернишев ҳақида тўхталмоқчимиз.

Тошкент вилоятининг Янгийўл туманида яшовчи Анна ва Иван Чернишевлар турмуш қуриб, Андрей, Алексей ва Владимир исмли фарзандлар қўришади.

Тақдир Анна Чернишевани ёлғизлатиб, ўғиллари билан бирга қолдирди. У оила тебратиш мақсадида Тошкент шаҳрида ишга жойлашади. Ҳаётнинг машаққатли, аёвсиз синовлари Анна ҳолани жуда кўп қийинчиликларга дучор қилди. Она ҳар қандай қийинчилик ва машаққатларга чидар, фарзандларининг меҳрибон, оқибатли, ҳақиқий инсон бўлиб етишишини орзу қиларди.

Орадан йиллар ўтиб, қийинчиликлар ортда қолди. Ўғиллар соғсаломат воёға етишди ва уйланишди. Владимир доимий яшаш учун Тошкентга қўчиб кетди.

Анна ҳола эса ўз уйида яшаб, қариллик гаштини сура бошлади. Унинг атрофида ўғиллари — Андрей, Алексей ва келинлари парвона бўлишарди.

Аммо, кенжа ўғил Владимир бирон-бир сабабсиз қария онасидан узоқлашиб, ҳолидан хабар олмай қўйди.

Ана ўғлини ниҳоятда соғиниб, интиқлик билан кутар, Владимир оилада кенжа фарзанд бўлганлиги туфайли уни ўзгача меҳр билан сўяди. Владимир эса неғадир онасини кўргиси келмас, турли баҳоналар билан ўзини четга оларди. Акаларининг панд-насихатлари ҳам унга қор қилмади.

Онанинг аҳоли эса қундан-қун оғирлаша борди ва охир-оқибатда Андрей уни даволатиш учун ўз уйига олиб кетди.

Онаизор умри поёнида сўнгги бор Владимирни кўргиси келиб, уни чақиртирилгани сўради. Бу ҳолдан ташвишланган Андрей яна Владимирға қўнғироқ қилиб уни онаси кутаётганини, аҳоли тобора оғирлашаётганини хабар қилди.

Владимир эса уни эшитишни ҳам истамади. У онасидан ҳам, унинг мулақиди ҳам воз кечганидан ва бу масала бўйича уни бошқа безовта

даъво ариза билан мурожаат қилиб, укалари Владимирдан марҳума онасининг дафн маросимига сарфланган ҳаражатларни ундиришни сўрашди.

Тошкент вилояти суди тўпланган кўрсатмалар ва ҳужжатлар билан даъвогар В.Чернишевнинг ўз онасидан ва унинг мол-мулкидан воз кечгани, ҳаттоки дафн маросимига сабабсиз келмагани ҳолатларини тўлиқ тасдиқлаб, даъвони ҳамда қарши даъвони рад этиш ҳақида ҳал қилув қарорини қабул қилди.

Мазкур суд қарори даъвогар В.Чернишевнинг кассация тартибидида ёзган шикоятни асосида Олий суднинг фуқаролик ишлари бўйича судлов хайъати томонидан ўрганиб чиқилди.

Республика Бош прокуратураси томонидан мазкур фуқаролик иши юзасидан даъвогар В.Чернишев-

ёхуд меросга нолойиқ меросхўр

қилмасликларини талаб қилди.

Бугаппи эшитган Андрей билан Александр укаларидан қаттиқ норози бўлишди ва бошқа йўл йўқлиги учун оналарини ўзлари даволати бошлашди.

Анна Чернишева 1991 йил 18 ноябрда вафот этди. Бу ҳақда Андрей телефон орқали Владимирни ўз вақтида хабардор қилган бўлсада, онаизор ўғли Володя иштирокисиз дафн этилди. Ака-укалар ўртасидаги зиддият шундан кейин бошланди.

1992 йил 13 июлда Александр ўкаси Андрейнинг розилиги билан марҳума онасидан мерос қолган уй-жойға нисбатан меросға эғалик ҳуқуқини берувчи гувоҳнома ни расмийлаштирди.

Орадан 4 йил ўтиб, 1996 йил май ойида низоли уй фуқаро Г.Донийёровага нотариал тартибда сотилди.

Шундан сўнг 2 йил ўтган, Владимир мерос уй сотилганидан хабар топади, аммо меросдан улуш олиш мақсадида меросға эғалик ҳуқуқини берувчи гувоҳнома ни олиш муддатини тиклаш ва Г.Донийёровани низоли уйдан чиқариш ҳақидаги даъво аризаси билан судға мурожаат қилади.

Бундан ғазабланган Андрей ҳамда Александр ҳам судға қарши

нинг онаси Анна Чернишева ҳаётлиги даврида ундан ва унга тегишли мол-мулкларидан воз кечган, деб тоғилиши ҳамда шу сабабли, даъвосини рад этиб, ёзган кассация шикоятини қаноатлантирмасдан қолдириш ҳақида ҳулоса берилди.

Олий суд судлов хайъати Республика Бош прокуратурасининг иш бўйича билдирган ҳулосасини эътиборга олиб, суд қарорларини асосли деб тоғди ва уларни ўзгартирмас қолдириш ҳақида аҳрим қабул қилди.

Қайтар дунё, дейдилар. Суд процесси жараёнида ака-ука Чернишевлар ҳам укалари Владимирдан онасига қилган бешафқатлиги, меҳрисизлиги ва оқибатсизлиги учун воз кечганликларини билдиришди.

Ҳа, оз бўлса-да, бундай воқеалар учраб туради. Донолар айтганидай, «Ҳар ким экзанини ўради». Меҳр кўрсатсангиз, вақти келиб меҳр, жафо етказсангиз жафо топасиз.

Шунинг учун ҳар бир оилада аҳиллик ва меҳрибонлик барқарор бўлиб, фарзандлар доди юракларини титратмасин!

Ш. ИКРОМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси бўлими прокурори

● МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

Томди туманида етиштирилаётган қимматбаҳо қоракўлнинг довуғи етти иккимга маълум. Бу заминда чорва изидан юриб, қадр топа олган фидойи инсонлар яшашади. Аммо, аҳоли эҳтиёжи учун ҳаводек зарур бўлган тоза ичимлик суви, газ ва бошқа таъминотларнинг мавжуд эмаслиги, ишчи ўринларининг етишмаслиги оқибатида ўнлаб, ҳатто юзлаб энг шимариб юрган ёшлар киндик қони тўкилган жойларини қолдириб, ишлаш учун Зарафшон ва Тошкент шаҳарларига кетиб қолишаётир.

Туманнинг эртанги тақдири бору-йўғи 23 минг атрофида бўлган шу ўтроқ халқ қўлида эмасми?

ХОЛВАНИИ ВОСИТАЧИЛАР ЕР...

Туман ҳокимлиги биноси ёнида меҳнатдан бахт топган меҳнат қаҳрамонларининг портретларини кўриб кўнглимдан бир фикр кечди: Аслида мавжуд шароит ва иқлимга мослашиб, эртанги истиқболга ишонч билан яшашнинг ўзиёқ Қаҳрамонликка ўхшаб кетмайдими?

Маълум бўлдики, шарқий вилоятларимизда ҳафта — йил кунлаб давомли ёққан ёмғир бу зарангликлардан ўз саховатини тийибди. Бундай кезларда гузар ва эшик йўлакларидида қум уюмлари ҳосил бўлиб қолишини айтмайсизми? Ҳаёт эса давом этаяпти! Газ, сув таъминоти ҳақида гапирмасам ҳам бўлади. Ёшларнинг меҳнатдан кейинги бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун етарли шарт-шароит йўқ.

Хусусий фирма ва корхоналар сонини бармоқ билан санаб бериш мумкин. Марказдан унча узоқ бўлмаган «Ойну» фирмасида бўлганимизда йигирма нафарга яқин қизлар замонавий дастгоҳларда пайқоп, қўлқоп ва ишчи формаларини тикишаётганининг гувоҳи бўлдик. Фирма раҳбари Қолдигул Сулеманованинг эътирофи этишча қурилиш гуруҳида ҳам талай йигитлар меҳнат қилишаркан. Ахир бундай сердармад ишчи ўринларини туманда янада кўпайтириш учун нима етишмас экан?

Туман прокурорининг катта ёрдамчиси Э. Раҳматуллаев билан «Томди» ширкат хўжалигида бўлганимизда аҳоли муаммолари билан боғлиқ яна бир асосий масала ойдинлашгандай бўлди. Келинг, яхшиси бу ҳақда ширкат хўжалиги раҳбари, К. Ерниязовнинг ўзи гапирсин:

— Хўжалигимиз ҳисобиди туячилик, йилқичилик ва майда шохли ҳайвонлардан иборат 67 та отар мавжуд. 2001 йилнинг биринчи чораги якунига кўра чорва туёқлари сони 39 минг бошга яқин бўлган бўлса, шу йил

охиригача уларнинг сонини 52 мингга етказиш чораларини кўраяпмиз. Ўсишдаги бу сакраш осмондан тўшаётгани йўқ.

Меҳнатлар эгиз бўлгани билан, ўзимиз етиштирган қоракўлни арзон гаровга сотишга мажбур бўлаяпмиз. Ўтган йили «Бухороқоракўл» очик турдаги акциядорлик жамиятига 1054 дона сифатли қоракўл терисини топширган эдик. Ҳалигача маҳсулот пулини ололмаёпмиз. Бу ҳам етмаганидай, акциядорлик жамияти преysкурантида қоракўл териси учун белгиланган нарх бозор нархидан анча паст.

Ана шундай дардларини ичларига ютиб юрган ширкат хўжаликлари туманда талайгина. «Керегетау» ширкат хўжалигини олайлик. Хўжаликнинг жамият билан тузган шартномасининг айрим бандлари бажарилмагани оқибатида жамият хўжалиқдан 5 миллион сўмдан кўпроқ қарз бўлиб қолган. Шундан кейин туман прокурори ушбу маблағларни Навоий вилоят хўжалик суди орқали ундириш ҳақида вилоят прокуратурасига хужжатлар киритди. Ҳозирда Бухоро вилоят хўжалик судининг хал қилув қарори чиқарилиб, ширкат хўжалик манфаат-

лари ҳимоя қилинди.

Шу каби «Янги чорва», «Бирлик», «Томди», «Балиманов», «Керизбулоқ» каби ширкат хўжаликлари ҳам «Бухоро қоракўл» акциядорлик жамиятидан қоракўл тери сотиш бўйича тузилган контрактация шартномаларидан озор кўрмоқдалар. Текшириш натижасида 6 та ширкат хўжалигига жами бўлиб 41 миллион сўм маблағни ундиришга эришилган.

Республикада қоракўлга бўлган

● Ё АЛҲАЗАР

Ўзганинг ҳақиқа ҳиёнат қилмаслик халқимизга хос фазилат. Айниқса, қарияларнинг, етим-есирларнинг ҳақиқа кўз олайтириш — кечирилмас гуноҳ саналади. Оқолтин тумани алоқа бўлими хизматчилари Г.Галиева ва Ш.Жўраевалар мана шундай гуноҳга қўл урдилар...

ҚАЛЛОБЛИК

Мустақилликдан сўнг мамлакатимиз қўлга киритган ютуқлардан бири шак-шубҳасиз аҳолини кучли ҳимоя қилишга катта эътибор берилганлигидир. Бу борада яқин ва узоқ давлатларга нисбатан анчагина фарқланса арзийдиган марраларга эришилди. Айниқса, нафақадорлар, ногиронлар ва бошқа аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлами давлат қарамоғига олинганлигини чет эллик кўпгина мунаққидлар, экспертлар ҳам муносиб баҳоламоқдалар. Бу — мутлақо табиий ҳол. Ўтиш даврининг қийинчиликлари, иқтисодий мураккабликлар шароитида бундай натижага эришишнинг ўзи катта гап. Биринчи навбатда қарилар, кўп болали оилалар, ногиронлар, боқувчисини йўқотган фуқаролар алоҳида эътиборга олинди.

Эндиликда юртимизнинг энг узоқ қишлоқ, овул, туманларидаги фуқароларга бундай кўмақдан бирдай баҳраманд. Эътироф этиш керак-ки, бундай савобли, улғун ишда жойлардаги алоқа бўлими хизматчиларининг ҳиссаси катта. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайлигина нафақалар ва бошқа тўловлар ўз вақтида фуқароларга етказиб берилмоқда. Лекин туманимиздаги «Фаргона» алоқа бўлими ходимлари Галия Галиева ва Шохсанам Жўраеваларнинг қилган ишлари нафақат ўзларининг, балки, минглаб ҳамкасблари шаънига «доғ» бўлиб тушди.

«Фаргона» алоқа бўлими аҳолига муносиб хизмат кўрсатиб келган. Лекин бўлимга Г.Галиева бошлиқ бўлиб келди-ю, ишнинг «барақаси қочди». Нафақалар ўз вақтида берилмайдиган, «уриб қолиш»лар, кечикиш ҳолатлари секин-секин зўрайиб борди. Мана шундай ҳолатлардан бири Г.Галиева томонидан фуқаро Р. Аскарвага нисбатан содир этилди. Унинг 2002 йил январь, февраль, март ойларига тегишли жами 21060 сўм пул маблағлари Галия хоним томонидан «ямлаб» юборилди.

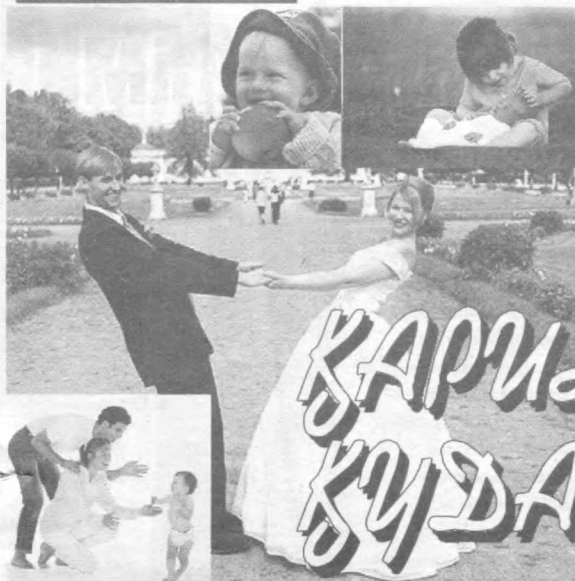
Унинг ҳамкасби Ш. Жўраева ҳам фуқароларнинг жами 70661 сўм пул маблағларини шахсий эҳтиёжига ишлатиб юборган.

Ҳар иккала шахс жами 23 кишининг 356453 сўм миқдоридаги нафақаларини ўз ҳаётидаги уриб, хотиржам юрверганлигига қўйил қилиш лозим. Улар қилмишларини яшириш учун тўлов топшириқномаларидаги имзоларни қалбақлаштириб, реестрдаги ҳисоб-китобларни сохталаштирганлар. Натижада давлатимизнинг ижтимоий ҳимояга қаратилган сазой-ҳаракатларига масъулиятсизлик билан, жинояткорона ёндошиб, кўпгина оилаларга жиддий зарар етказганлар. Туман прокуратураси аралашуви билан мазкур шахсларнинг қора ишларига чек қўйилди, улар қонуний жавобгарликка тортилдилар.

Мансур АЛОВУДДИНОВ,
«Хуқуқ» мухбири

Б.КАРИМОВ,
Оқолтин тумани прокурори.

● ОИЛА — ЖАМИЯТ ТАЯНЧИ

ўтгандан сўнг мурожаат этишади. Кўриниб турибдики, фақат тарғибот билангина бундай никоҳларни тўхтатиб бўлмайди. Кейинги вақтда бундай никоҳларнинг зарари ҳақида жуда кўп гапирилмоқда. Шунинг учун ушбу масала тиббийёт ходимлари томонидан муфассал ўрганилиб, уларни таъқиқлаш тўғрисида қонунга тегишли ўзгаришлар киритиш тўғрисида таклифлар берилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Фаттоҳ АБДУСАЛОМОВ,
Самарқанд вилояти скрининг

тенг бўлади.

Юқорида айтилган гаплар қон-қариндошлар бўлсалар-да, аммо ҳеч қандай наслий касалликлари бўлмаган шахслар тўғрисидадир. Аммо агар уларнинг биронтасида наслий касаллик бўлса, фарзандларнинг касалманд бўлиб туғилиш хавфи кескин ошиб кетади.

Васила КАРИМОВА,
Республика «Оила» илмий-амалий маркази директори:
— Мамлакатимизнинг Хоразм, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Рес-

лиги ҳамда қалқонсимон без функциясининг бузилганлиги; ижтимоий омиллар — ота-оналар ёши, овқатланиш ва турмуш шароитлари.

Марказий Осиё халқлари орасида никоҳ тузишлар қадим замонлардан бери ўзига хос одатлар бўйича амалга оширилган. Уларнинг ҳозирги кунгача сақланиб қолган асосий турларидан бири қон-қариндошлик одати асосида никоҳ тузишдир. Қон-қариндошларнинг ўзаро никоҳга киришиши фан тилида «инбридинг» деб аталади. Унинг моҳияти шундаки, эр-хотинларда уларнинг умумий аجدодидан мерос олинган битта ген мавжуд бўлади. Инбридинг, яъни ўзаро қариндошлик асосида тузилган никоҳларнинг кенг тарқалганлик даражасини аниқлаш медик-генетик таҳлил учун жуда муҳимдир. Чунки бундай эр-хотинлардан дунёга келган болалар бошқаларникига қараганда касалликларга кўпроқ чалинувчан бўлади.

Мамлакатимизда қариндошлик асосида тузиладиган никоҳлар сони умумий никоҳлар сонининг 11-12 фоизини ташкил этади. Қариндошлик асосида никоҳ тузиш ҳоллари республикамизнинг барча ҳудудларида учрайди. Бу борада Самарқанд вилояти энг олдинги ўринда туради. Вилоятда қариндошлар ўртасидаги никоҳлар кўрсаткичи 30 фоизгача етади.

2001 йил натижалари бўйича генетик патологияга эга бўлган болаларнинг 42 фоизи ўзаро қариндош бўлган ота-оналардан туғилган. Шундай экан, агар бундай никоҳлар тузилмаганда, шунча касалманд болалар дунёга келмаган бўлармики?!

Фарида АБДУРАХИМОВА,
Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси раиси:

— Бугунги кунда шахримизда 700 мингга яқин оилалар мавжуд. Расмий маълумотларга қараганда, ҳар йили пойтахтда 10-12 мингга яқин оила никоҳи қайд этилади. Тошкент шаҳрида келин-куёвларни тиббий кўрикдан ўтказиш масаласини биринчилардан бўлиб 1996 йили тажриба сифатида Шайхонтоҳур туманида бошлаган эдик. Жуда кўп қаршиликларга қарамай, асосан хотин-қизлар, аёллар, қайноналар, ўсим қизлар ўртасида кенг тўшунтириш ишларини олиб бордик. Натижада ўша йили келин-куёвларнинг 30-35 фоизини тиббий кўрикдан ўтказишга эришгандик. Бугунги кунда бу масала «Оила» кодексининг 17-моддасига киритилганлиги айтиш мумкин бўлади.

Тажриба шунинг кўрсатмоқдаки, ёш йигит-қизларимизда, айниқса, қайноналаримизда тиббий саводхонлик қанчалик юқори бўлса, оилалардаги саломатлик шунчалик даражада юқори бўлади. Бу ишларга жамоатчиликни жалб этиш мақсадида шахримизнинг ҳар бир маҳалла хотин-қизлар кўмитасининг раисларига бугунги кунда маҳалла раисининг ўринбосари мақоми берилди. Шу йилнинг июль ойидан бошлаб эса уларга шаҳар ҳокимининг қарори билан ойлик маош белгиланди.

Оилаларнинг тиббий саводхонлигини оширишда тиббийёт ходимлари билан биргаликда оилалар патронажини ташкил этдик. Охириги 3 йилда 30 мингга яқин ёш оилалар, 2002 йилнинг биринчи ярмида эса 2175 та ёш оила патронаж қилинмоқда. Келин-куёвларнинг тиббий саводхонлигини оширишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Улар билан яқкама-яқка суҳбатлар, учрашувлар, савол-жавоб кечалари ўтказилмоқда.

Жаҳонғир ШАРОФБЕКОВ,
«Хуқуқ» муҳбири

ҚАРИНДОШЛАР ҚИДА БЎЛМАЙД

НИКОҲ, ҚАРИНДОШЛИК ВА ИРСИЙ АЛОҚАЛАР МУАММОЛАРИ

маркази директори, Умумжаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг миллий тренери:

— Яқин қариндошлар, яъни ота-оналар ва болалар, акалар ва сингиллар ўртасидаги жинсий алоқалар тўғрисидаги гап-сўзлар оддий фуқароларга ҳеч қачон тинчлик бермаган. Ижтимоий фикр ҳамда ҳукмрон ахлоқ қондалари бўйича ушбу шармандали кўриниш иложи борича қораланган. Аммо бу ҳол барибир мавжуд бўлиб қолмоқда. Кўпгина давлатларда эса одамлар уни ҳатто қонийлаштириб қўйиш тараддулида юрибдилар.

Умумий аждодга эга бўлган ва уч-тўрт авлоддан кейин туғилган шахслар ўртасидаги алоқа ҳам «қон-қариндошлик алоқаси» дейилади. Кўпгина давлатлар қонунчилигида энг яқин қариндошларнинг ўзаро никоҳ тузишларига йўл қўйилмайди. Бошқа баъзи мамлакатларда эса тоғанинг жиян билан, буваининг невараси билан, амакиннинг сингил билан ўзаро никоҳ тузишларига турлича қарашлар мавжуд. Масалан, АҚШнинг баъзи штатларида ва Францияда бундай никоҳлар таъқиқланган. Кўпгина Европа мамлакатларида эса, ҳали ҳам бундай никоҳлар тузишмоқда.

Аммо барибир қон-қариндошлик ришталари билан боғланган шахслар ўртасида тузиладиган бундай никоҳлар сони йилдан-йилга камайиб бормоқда.

Ўзаро қон-қариндош бўлган шахслар турмуш қурганларида ҳар доим ҳам касалманд болалар туғилмавермасда-да, аммо барибир бундай никоҳ тузиш мақсадага мувофиқ эмас. Гап шундаки, ўзаро қон-қариндош бўлган ота-оналардан кўпинча наслий касалликлари бўлган чалажон болалар туғилади. Тўғри, умуман қариндош бўлмаган соғлом ота-оналардан ҳам касалманд болалар туғилиши мумкин. Генетикларнинг тушунтиришларича, ҳар бир кишида 4-5 та «зарарли» ген бўлиши мумкин. Улар гетерозигат, яъни тинч, яширин ҳолатда бўлади.

Бир хил зарарли ген соҳиблари бўлган қиз ва йигит турмуш қурганларида наслий касалликка мойил чақалоқ туғилиш хавфи 25 фоизга ошиб кетади. Масалан, тоғавачча, амакиваччалар 8 дан 1 қисм умумий генларга эга бўлсалар, уларнинг фарзандлари 32 дан 1 қисм умумий генга эга бўладилар. Шундай экан, агар йигит ҳоласининг ёки тоғасининг қизига уйланса, фарзандларнинг касалликка мойиллиги 8 ҳолатдан 1 тасига

публикасида «Эл соғлиги — юрт бойлиги» мавзусида социологик тадқиқотлар ўтказилиб, унда 600 га яқин респондентлар иштирок этишди.

Тадқиқотларимизнинг илмий таҳлиliga кўра, респондентларнинг 72,8 фоизи ўз соғлигини муҳофаза қилиш ҳамда касалликларнинг олдини олиш мақсадида вақти-вақти билан шифокорга мурожаат этиб турсалар, 27,2 фоизи бу масалага бепарқ қарайдилар. Сўровномада иштирок этганларнинг 57,2 фоизи эса шифокорга фақатгина касал бўлганда мурожаат этишларини билдирганлар. Қатнашчиларнинг 22,6 фоизи охириги марта тиббий кўрикдан қачон ўтганларини ҳатто эслай олмадилар.

Фарзандларнинг жисмонан ва ақлан ривожланишида унинг саломатлик даражаси ўта муҳимдир. Гўдаклик даврида бола организми турли ташқи таъсирларга ўта сезувчан бўлиб, ҳали кучли иммунитет ривожланмаган бўлганлиги сабабли турли касалликлар билан касалланиши табиийдир.

Тадқиқот натижаларига кўра, болалар уч ёшгача бўлган даврда 3,5 фоиз ҳолатда ўткир респиратор касалланиш, 4,6 фоиз — кўк йўтал, 7,2 фоиз — грипп, 14,4 фоизи — турли хилдаги гепатит, 19 фоиз бошқа касалликлар билан касалланган бўлса, 51,3 фоизи умуман касалланмаган деган жавоб олди. Афтдан респондентлар бу жавобни боласини шифохонада ётмаганлигини инобатга олиб берган бўлсалар керак. Бу эса ўз ўрнида аҳолининг маълум қисmini тиббий билим савияси талаб даражасида эмаслигидан далолат беради.

Феруза ФОЗИЛОВА,
Республика хотин-қизлар репродуктив саломатлиги маркази директори:

— Статистика маълумотларига қараганда, ҳар йили Ўзбекистонда ярим миллиондан кўпроқ чақалоқ дунёга келади.

Болаларнинг турли касалликлар (анамалиялар) билан туғилишига сабаб бўладиган омиллар куйидагилардир:

Қариндошларнинг ўзаро никоҳга киришишлари;
ота-оналарда вирусли касалликлар мавжудлиги;
ота-оналарнинг наслий касалликлари;
эндокринологик касалликлар — оналардаги қандли диабет касал-

Бизда оила азал-азалдан муқаддас даргоҳ саналиб келинган. Никоҳ маросимлари билан боғлиқ удулларимизнинг ҳар бирида олам-олам маъно бор. Яна шунинг ҳам таъкидлаш жоизки, бизда оила таълим-тарбияси кеча пайдо бўлган эмас. «Авесто»дан тортиб, қадим алломаларимизнинг кўплаб рисола-ларида оила, никоҳ тарбияси ҳақида энг муҳим мавзу бўлиб келган. Зардуштийлик динининг муқаддас китоби «Авесто» эрамиздан олдинги икки минг йил ўрталарида яшаган қабилаларнинг ижтимоий-сиёсий давлат тузumi, оила ва никоҳ қонунчилигининг илмийлиги ҳақидаги илк манба сифатида қимматлидир. Ушбу манбанинг маълумотица, қавм ва уруғ қонини тоза, авлодни беникусон сақлаш, соғлом авлодни тарбиялаш мақсадида яқин қариндошларнинг ўзаро никоҳ муносабатлари қонун билан таъқиқланган. Хайратланарлиси, ўша даврдаёқ кўп болали оилаларга нафақа тайинланган. Бир кун Зардушт Ахура Маздадан «Серфарзанд хонадонга нима берасан», деб сўраганида у: «Бундай одамларни ўз химоямга оламан, ҳаётини фаровон, ризқини кўп қиламан», деб жавоб берган экан.

Қадим аждодларимиз қолдирган анъана бугунги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаган. Истиқлолдан сўнг ҳукуматимиз томонидан оила, фарзандлар тарбиясига берилаётган эътибор бунга яққол мисол бўла олади. Қолаверса, қатор йилларнинг юрбошимиз томонидан «Оила йили», «Соғлом авлод йили», «Аёллар йили», «Оналар ва болалар йили» деб аталиши ҳам бу борадаги ишларни янада ривожлантиришга ўз таъсирини кўрсатди.

Кейинги пайтда оила ва никоҳ қонунчилиги, бу соҳадаги ютуқ ва муаммолар тўғрисида тез-тез гапириладиган бўлиб қолди. Сабаби оила — жамият таянчи. Эртанги кунимизнинг қанчалик нурафшон бўлиши бир хикматдан оилаларимизнинг соғлом ва мустаҳкам бўлишига боғлиқ. Олий Мажлиснинг «Оила ва аёллар муаммолари комиссияси»нинг бу борадаги олиб бораётган ишлари эътиборга лойиқдир. Муҳбиримиз ушбу комиссия ташаббуси билан ўтказилган «Никоҳ, қариндошлик ва ирсий алоқалар муаммолари» мавзусидаги илмий-амалий конференцияда иштирок этиб, унда билдирилган баъзи фикрларни қозғога тушириб қайтди. Конференцияни комиссия раиси, Олий Мажлис депутати Шарифа САЛИМОВА олиб борди.

Бўришо МУСТАФОВЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг ўринбосари:

— Ёшларни оилавий ҳаётга пухта тайёрлаш мақсадида 1998 йилда «Оила йили» давлат дастури асосида ФХДде бўлимлари қошида «Оила дорилфунунлари» ташкил этилган эди.

Дорилфунун машғулотларига никоҳга кириш истагида ариза берган ёшлар жалб қилиниб, улар билан ФХДде бўлимлари мудирлари, жойлардаги Оила марказлари, соғлиқни сақлаш бўлимларининг тажрибали мутахассислари оила ҳуқуқи, оила саломатлиги, қариндошлар ўртасидаги никоҳнинг оқибати тўғрисида суҳбатлар уюштирилмоқда. Лекин бу борада ечимини кутаётган муаммоларимиз ҳам йўқ эмас.

Биринчидан, ёшлар никоҳга кириш истагида ариза берганларидан кейин бир ой муддат ичида ўзларига яраша тўй ташвишлари билан қолдишлари оқибатида уларни оила дорилфунун машғулотларига тўла жалб этишнинг имкони бўлмаяпти.

Иккинчидан, республикамизда ҳар йили 170 минг атрофида қонуний никоҳлар қайд этилади. Уларнинг деярли 70 фоизи қишлоқ фуқаролар йиғинларида тўғри келгани ҳолда, барчасида ҳам дорилфунун машғулотларини ўтказиш имконияти йўқ. Бунинг устига қишлоқ фуқаролар йиғинлари раисларининг махсус юридик маълумоти-га эга эмаслиги, баъзида улар то-

монидан никоҳдан олдинги синов муддати белгиланмасдан ёки никоҳни тузишга моънелик қилиш ҳолатлар бўлса ҳам никоҳни қайд этиш ҳоллари учраётгани никоҳни қайд этишни марказлаштириш заруратини таъқозо этмоқда.

Учинчидан, ушбу машғулотлар янги оила қурилиши олдиндан, қисқа муддатда, шошма-шошарлик билан ўтказилмасдан, умумтаълим мактабларининг юқори синф ўқувчилари, махсус касб-хунар коллежлари ва олий ўқув юртилари талабаларининг ўқув дастурларига ҳам махсус «Оила дарси» сифатида киритилса, бу машғулотлар оила ҳуқуқи, психологияси, саломатлиги, иқтисоди каби масалаларни ўз ичига олса яхши самара бериши мумкин.

Қариндошлар ўртасидаги никоҳ масаласида келсак, Оила Кодексининг 16-моддаси насл-насаб шараси бўйича тўғри туташган қариндошлар ўртасида, туғилган ва ўғай ака-укалар билан опа-сингиллар ўртасида, шунингдек, фарзандликка олувчилар билан фарзандликка олинганлар ўртасидаги никоҳнинг таъқиқлиги. Шу сабабли амакивачча, холавачча, тоғавачча, амакиваччалар ва бошқа қариндошлар ўртасида никоҳни қайд этиш ҳолатлари кўплаб учрамоқда. Амалдаги қонунимизга кўра ФХДде бўлимлари бундай никоҳларнинг қайд этишнинг рад этишга ҳақли эмас. Бундан ташқари, кўпинча ёшлар ФХДде бўлимига унаштириш, фотиха маросимлари бўлиб

● БИР ЖИНОЯТ ТАФСИЛОТИ

Она, вояга етмаган қизининг кўз ўнгида ўзи каби онани, етмиш беш ёшга кирган, ўзини ҳимоялашга, қаршилиқ кўрсатишга ожиз аёлни пичоқлаб ўлдирса-я... Ақлга сиғмайди. Бу жиноят кўпни кўрган терговчилар, судья ва суд маслаҳатчиларини ҳам лол қолдирди.

ЖИНОЯТНИНГ

ИЛДИЗИ

Қотил қора курсида, саволларга жавоб бераётиб дастлабки терговдаги кўргазмаларини такрорлайди:

«Қизимни мажбурлаб олиб бордим. Ёлғиз борсам, менга ишонмайди, қизимни бошлаб борсам, эшикни бемалол очади, деб ўйладим...» Унинг бу гапларига суд танқидий ёндошди. Беихтиёр бу жиноятга шерик бўлиб қолган қизини жавобгарликдан қутқариш учун ёлғон кўргазма бераётгани табиий. Худди бошқа, ҳақиқатан йироқ, деб топилган кўргазмалари каби. Жумладан, гўё у кекса аёлнинг уйига «Ҳасан» ва «Равшан» исмли ўзи яхши билмайдиган, жиноят ташкилотчиси Асил Жалиловнинг ўртоқлари билан кирган. Аёлни ҳам ўшалар ўлдирган. У эса, қизи билан коридорга чиқиб турган. Ўн олти ёшли Дилноза эса тўғриси гапирди. Унинг гапларига кўра, Асил уларнинг уйига ўртоқларини олиб келмаган. «Равшан» ва «Ҳасан» деган одамларни кўрмаган. «Бой кампирнинг уйига онаси билан иккала-си боришган, онасининг қўлида пичоқни кўргандагина унинг мақсадини билиб, ўртасига тушган. Лекин онаси уни четга суриб, кампирга пичоқ урган. У кўрқиб кетиб коридорга қочиб чиққан...»

Дилбар Охунова ўз қотиллигини аслида йўқ Ҳасан ва Равшанларгагина эмас, фуқаро О.Комиловга ҳам тиркамоқчи бўлди. Бироқ дастлабки терговдаёқ Асилнинг таниши О.Комиловнинг бу жиноятга мутлақо алоқаси йўқлиги аниқланди. Суд жараёнида бу яна бир бор тасдиқланди.

Дилбар уй эгасига пичоқ ураётиб, ўз бармоқини ҳам кесиб олганди. У илгари ҳам судланган, икки йил озодликдан маҳрум этилган эди. Бироқ, жазони ўтаб қайтганидан кейин ҳеч қаерда ишламади. Қўшмачилик билан, уйдаги нарсаларини сотиш билан кунини ўтказиб юрди. Асил эса босқинчилиги учун қамалиб, ўн бир йил

муддатга озодликдан маҳрум этилган эди. Жазони ўтаб келгач, Марғилондаги «Махсусқурилиш» корхонасида ишлати бошлади. Бироқ ҳалол меҳнатга бўйни ёр бермай, бирданига бойиб, тараллабедод яшаш истига яна уни йўлдан оздирди. Дилбар билан илгари қўшни яшашгани учун уникига бориб турарди. Уйдаги барча рўзгор ашёларини сотиб тугатгани, қўни-қўшнилардан нонга ҳам қарз-ҳавола қилаётганини кўриб, айтганига қўнишига ишонч ҳосил қилди. Бир неча уйлари ўмаргани, бироқ из қолдирмай, қўлга тушмай юргани, агар Қирғулида биронта бой хонадонни ўмаришса, тенг шерик қилишини қўлоғига қўйиб борди. Ҳақиқатан ҳам Асил битта маҳаллада яшовчи қўшнилари Б. Отажоновнинг уйига ўғирликка кирган, битта телевизорини олиб чиқаётганида шу уйда ижарада яшаб келаётган А.Махмудов келиб қолиб, телевизорни кўча эшиги олдида ташлаб қочган, бироқ орадан уч ой ўтсанда, биров мушугини пишт демаётган эди. Ниҳоят Дилбарнинг «ишга етилганини» кўргач, кўчаларга, турли жойларга ёпиштирилган уйини, уй жиҳозларини сотиш ҳақидаги эълонлардан йиртиб олинган манзилларини Дилбарга берди. Дилбар қизи билан гўё харидор бўлиб уйма-уй юрганида, Турғенов кўчасидаги кўпқаватли уйда яшовчи Зубкованинг уй анжомларини сотиб, анча «бой» бўлиб қолганини Асилга етказди. Зубкова энди уйини ҳам сотиб, кўчиб кетиш тараддудида эди. Уша кун эрталаб унинг қизи Татьяна иш билан чиқиб кетиб, ёлғиз ўтирганида, тўрт кун олдин келган харидор қизи

билан эшигининг қўнғирогини чалди. Аёл ҳеч нарсадан шубҳаланмай, уни уйига кириштиб, ошхонадаги газ плитасининг яхши ёнишини кўрсатаётганида...

Татьяна қайтиб келганида эшикни ҳеч ким очмади, уйдан чиқаётган газ исидан хавотирланиб, қўшнисидан веранда

орқали кириб, эшикни очиб беришни сўради. Ва...

Д.Охунова қизи Д.Маликова билан уйдан жами 225 минг сўмлик пул ва буюмларни олиб чиқиб, Асилга «улуши»ни берди...

Жиноятнинг сабабларидан бири Д.Охунова ва А.Жалилов яшаб турган маҳалла ахли, худуд нозирларининг, қолаверса, жабрланувчи Б.Отажонов, унинг уйда ижарада яшаб турган А.Махмудовнинг бефарқлиги, лоқайдлигига бориб тақалади. Б.Отажоновнинг уйдан телевизорни ўғирлашга уринган А.Жалиловнинг жиноий ҳаракатлари ҳақида ўз вақтида Марғилон шаҳар ИИБга хабар қилганида, «жазосиз қолаётганидан» «мард»га айланган босқинчи кейинги жиноятни содир этолмаган бўлар эди. Шаҳар ИИБнинг тегишли ходимлари, худуд нозир жазони ўтаб келган А.Жалиловнинг хулқ-атворидан бохабар бўлиб, уни тизгинлаб туришлари лозим эди. Шунингдек, Д.Охунованинг турмуш тарзи ҳам маҳалла ахлини ташвишга солмади. Қонли босқинчилик туйфали қўлга киритилган нарсаларни арзон-гаровга сотиб олаётганлар ҳам «бор-йўғини сотиб, еб бўлган қўшни шунча нарсани қаердан топди экан», деб ўйлаб кўришмаган.

Ушбу ишни кўриб чиққан жиноят ишлари бўйича вилоят судининг ҳайъати Д.Охунова билан А.Жалиловни узок муддатга озодликдан маҳрум этишни, воягаётмаган Д.Маликовага эса шартли жазо тайинлашни лозим топди.

А.ЭРКАБОВ,
Фаргона вилояти
прокуратурасининг
бўлим прокурори

● ПРОКУРОР НАЗОРАТИ

ПУЛ АФЗАЛМИ,
ЛАФЗ?

«Америка халқининг отаси», дея мадҳ этилган тараққийпарвар инсон Бенжамин Франклиннинг бир гапи бор: «Қарзингни ўз вақтида узишни билсанг бошқаларнинг чўнтагига хўжайин бўлаолсан». Буни нега эсга олдик? Гап шундаки, бу ҳикматнамо маслаҳатни банклардан кредит олиб, уни вақтида қайтаришни унутиб қўйган кредитдорлар ҳам тез-тез эслаб турса, зарар қилмас эди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва иқтисодий ислохотларнинг боришини баҳолаш ҳамда 2002 йилда ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган йиғилишида кредит маблағларидан мақсадли фойдаланиш, уларни ўз вақтида қайтарилиши устидан назоратни кучайтириш зарурати қайд этилган эди. Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан мазкур йўналишда олиб борилган текширишларда бир қатор қонунбузилиши ҳолатлари аниқланди.

Текширишларда асосий эътибор банклар томонидан мулкчилик шаклидан қатъий-назар, барча корхона, ташкилот, муассасаларга, кичик ва ўрта бизнес субъектларига берилган кредитлар миқдори, қайтарилиш муддатлари, кредитдан мақсадли фойдаланиш, кредит муддатларини узайтирилишининг қонунийлигига қаратилди.

«Саноатқурилишбанк»нинг Рақат бўлими билан «Соҳиби Замин» масъулияти чекланган жамияти ўртасида 2001 йил 8 ноябрь кун шартнома тузилади. Шартнома тузилаётганда мақсад ният каби оппоқ эди: қўйилтирилган суг ишлаб чиқариш учун асбоб-ускуна ва хом-ашё сотиб олиш учун 33 млн. сўм кредит ажратилади. Бироқ...

Кредитнинг берилиши ва унинг мақсадли сарфланиши юзасидан банк текширув ўтказганида, «Соҳиби Замин» қатор қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўйгани маълум бўлиб қолди. Бу нарса кредит олишда кафил бўлган «Бектемир универсал бозори» ОАЖга юк бўлиб тушди. Банк кафилнинг ҳисоб рақамидан 30,7 млн. сўм ундириб олди. Йўқ жойдан «Бектемир универсал бозори» ОАЖ шунча миқдорда зарар кўрди.

Мазкур ҳолат юзасидан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддалари билан «Соҳиби Замин»нинг мансабдор шахслари устидан жиноят иши кўзгатилиди.

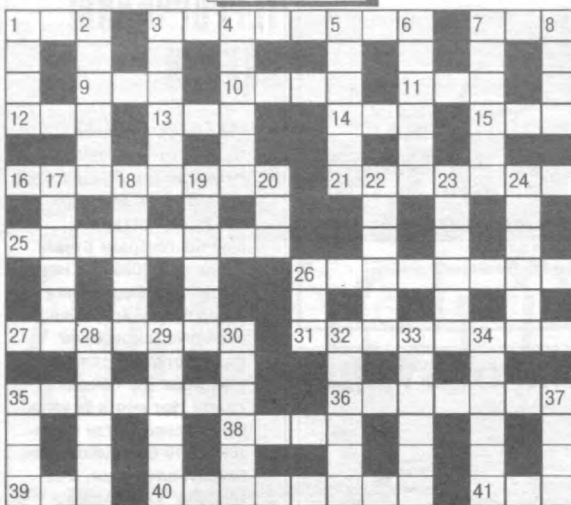
Ушбу банкнинг Яккасарой бўлимида ҳам шунга ўхшаш ҳолатлар аниқланган. 2000 йил октябрь ойида банк ва «Жаҳонгир-Мир» хусусий фирмаси ўртасидаги шартномага мувофиқ полиэтилен плёнкалар ишлаб чиқариш учун 24 фойзли устама билан 1 йил муддатга 10 млн. сўм миқдорда кредит ажратилган. Лекин, бир йил нима деган гап? Шартноманинг 11 бандига мувофиқ 2001 йил октябрга қадар қайтарилиши керак бўлган пул жорий йилнинг апрелига қадар ҳам қайтарилмаган. «Жаҳонгир-Мир» кредитнинг 8,1 миллионини зўрға қайтаргану, қолган пул фирма раҳбарининг чўнтагидан қайтиб чиқмаган. Ушбу ҳолат юзасидан ҳам жиноят иши кўзгатилиди.

Таассуфки, бундай мисоллар ҳамма жойда, ҳар хил кўринишда учраб туради. Шартнома шартларини бажариш, олинган кредитни ўз вақтида қайтариш, ундан мақсадли фойдаланиш зарурлиги баъзан айрим тадбиркорлар, юридик шахсларнинг «хотиридан кўтарилиб» қолади.

Шартнома — лафз. Лафз эса ҳамма нарсадан, пулдан ҳам, туганмас даромаддан ҳам афзалдир.

Х. ТУРДИБОВ,
Тошкент шаҳар прокуратурасининг
катта ёрдамчиси

● КРОССВОРД

ЭНИГА: 1. Тоқат, бардощ. 3. Ширинлик. 7. Ёлқ бозор. 9. ...ишон, ...ишонма. 10. Қандолат маҳсулоти. 11. Фол. 12. Шамолсиз ва нафасни қайтармайдиган даражадаги иссиқ. 13. Жанубий Корея автомобил тури. 14. Оҳ - ... 15. Бебаҳо неъмат. 16. Константинополнинг ҳозирги номи. 21. Муз билан қопланган, сирпанчиқ. 25. Юракнинг ички қаватидаги юпка парда қатлами. 26. А.Дюма яратган асар қаҳрамони. 27. Аниқ, бўлиши мумкин (лотинча). 31. Илмий даража. 35. Республикамадаги яхшахон хонанда. 36. Ёқимсиз ҳид. 38. Эстрада гуруҳи. 39. Метал буюм ва идиш бетига қопланадиган шишасимон масса, эмаль. 40. Ҳорижий агентлик. 41. Усимликлардан химик йўл билан ажратиб олинмайдиган кўк бўёқ.

БҮЙИГА: 1. Оқриқ, касаллик. 2. Ақлни қарқайдиган спорт тури. 3. Чидамли, мустаҳкам, пухта. 4. Софийа ... (хориж хонандаси). 5. Болтиқ давлати. 6. Пул бирлиги. 7. Белги, рамз. 8. Урта асрлардаги Салжуклар пойтахти. 17. Ошхона анжони. 18. Нашриётлардан бири. 19. Эсмералда телесериалидаги образ. 20. Муз (русча). 22. Сквер, бульвар. 23. Қулги тимсоли. 24. Минф, ривоят. 26. Касаллик. 28. Оғуст ... (Француз расмони). 29. Хитойдаги автоном район. 30. Ангола пойтахти. 32. Кичик Осиёдаги катта шаҳар. 33. Сериал (АҚШ). 34. Хитойда яшайдиган халқ. 35. Миррих. 37. Етти қазинадан бирининг маҳсулоти.

● ИХТИРО

ЖАҲОНШУМУЛ КАШФИЁТ

У ЎЗБЕКИСТОНДА ЯРАТИЛДИ

Бугунги кунда дунёда кўзи оғиз одамлар сони 150 миллионни ташкил этади. Улар маълумотнинг 90 фоизини сезиш орқали қабул қилишади. Кўзи оғиз одамлар борлиқни тўлалигича кўра олмасаларда, бу эшитиш, сезиш, ҳис этиш хусусиятининг кўчириқ ишлаши билан тўлдирилгандир. Лекин тошкентлик врач В.Матвеев кашф қилган асбоб уларга борлиқни ҳам бутунлигича кўришга ёрдам бериши мумкин.

Оддий ёриткича ўшаб кетадиган бу асбоб бирор бир объектга йўналтирилиши билан олинган оптик маълумот дастлаб эшитиш органига, сўнгра эса миёга боради. Эшитиш марказлари сигнални қабул қилган, кўриш органлари марказига билвосита таъсир этади. Икки орган марказларининг ўзаро бир-бирига таъсир этиши натижасида кўзи оғизларда атроф муҳит оқ-қора рангда уйғунашади.

Ҳали бирор-бир ном берилмаган мосламанинг синовлари Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирлигининг руҳсати билан Тошкент кўзи оғизлар интернатига ўтказилган. Синов давомида уни ўзида синаб кўришни истовчилар сони жуда кўпчилиқни ташкил этган. Чунки уни ўзида синаб кўрган кишиларнинг гапига қараганда, улар атроф-муҳитни юз фоиз ранглари билан кўра олмасаларда, деворгача бўлган масофани, стол устидаги нарсаси ва буюмларни, автомашиналарни ва ҳоказоларни аниқлаш имконини берган.

— Биз яратган асбоб чет элда Вильям Доббел томонидан яратилган шу каби мосламалардан афзал, деб эътироф этилмаймиз, — дейди «кўзсиз кўриш» лойиҳаси координатори Владимир Мўминов, — чунки уларнинг ишлаш принципи турличадир. Америкаликлар яратган мослама оддий кўзойнакка ўрнатилган видеокамерага уланган электродлар инсоннинг миёсига уланади. Бу эса ўта оғир, қиммат ва хавфсиз бўлмаган усул. Бизнинг кашфиёт эса қулоқ ичига қўйиладиган махсус мосламалардан иборат бўлиб, у кўзи оғизнинг қўлидаги оптик асбобга уланади, холос. Бундай асбобнинг нархи ва оммавий равишда ишлаб чиқрилиши тўғрисида гапиришга бироз эрта. Чунки синовлар ҳали давом этаётти. Синовлар дастлабки натижани такрорлаган тақдирдагина ушбу кашфиёт ҳақида гапириш асосли бўлади ва бу билан миллионлаб одамларга ёрдам дунёни кўришга ёрдам қилинади.

(«Труд» газетасидан олинди)

Донишлар
Ғемишк...

Хулқ гўзал бўлса, барча халқ севади, хулқ тўғри бўлган киши тўғра чиқади.

Балага отанинг меҳнати синган бўлса, сўнг у баланинг хулқ-атворидан билинади. Ота балани назоратда тутса, у яхши, эзгу бўлади. Ота балани кичиклигидан бебош қилиб қўйса, балада гуноҳ йўқ, барча жафо отада. Ўғил-қизга билим, ҳунар ўргатиш керак, токи бу ҳунарлар билан феъл-атвори гўзал бўлсин. Кимнинг хулқ-атвори, феъли яхши бўлса, у тилагини топади, ою кун унга қулиб боқади.

Яхши қилиқ оқ сўт билан қирса, ўлим келиб тутмагунча ўзгармайди.

Билимни буюк, ўқувни улуғ бил, бу иккиси танланган бандасини улуглайди. Заковат қарда бўлса, улуглик бўлади, билим қимда бўлса буюклик олади. Билимсиз, шубҳасиз, аниқ кўрди.

Кишини йилқидан билим фарқлади, билим билан инсон мартабали бўлди. Заковатли киши гўзал ва тил-сўз тўғри ва тамоми қилиқлари тўғра — тўқис бўлади. Билимли, заковатли тилакка етади.

Билим, ҳунар, эзгу қилиқ ва ё хулқни киши ўрганади, сўнг йўриқ тузлади. Киши зулмат босган қоронғу уй қабидир, ўқув-идрок бир машғулдирки, уни ёритади. Кўргин, турли яхшиликлар ўқув-идрокдан келади, киши билим туфайли улағайди, машҳур бўлади.

Дўст тутмоқ осон, риоя қилмоғи қийин, душман бўлмоқ осон, ярашмоғи қийин.

Икки турли кишига яқинлашма, узоқлаш, ўша нарсаси экан баробарида ширин бўлади.

Юсуф Хос ҲОЖИБ

Моҳият

Таъмакор

одамнинг юзига

иззат ва ҳурмат,

саодат эшиклари

беркдир.

— Бу нусха ким бўлдикин?..

● ХОДИСА

ИТ ЯНА ЭГАСИНИ
ТОПДИ

Олти йил олдин йўқолган ит унинг териси остига ўрнатилган микрочип ёрдамида

эгасига қайтарилди.

Винни-пух лақабли ўн уч

ёшли шпиц 1996 йили

Флорида штатида йўқолган

эди. Фақат орадан олти йил

ўтгандан сўнггина у Цинци-

натидида бир аёл томонидан

топилиб, Шерил Дивайн

исмли ветеринарга олиб

келинган. Ветеринар итни

кўздан кечириб, уни сканер

қилганидан сўнг бирор бир

неча йил олдин унинг

териси остига ўзи ўрнатган

микрочип орқали итнинг

ҳақиқий эгасининг манзили-

ни топишга муваффақ

бўлган.

● ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

РЕЗИНА АЁЛ
ҚУТҚАРИБ
ҚОЛИНДИ

Ўтган жума кuni Австрия полицияси Австрия, Германия ва Швейцария чегарасида жойлашган Констанс қўлида гаройиб қутқариш ишини амалга оширди. Reuters ахборот агентлиги тарқатган хабарга қараганда, қўлда ўз қайинида сузиб юрган фуқаро полицияга номаълум одамнинг жасадини кўрганлиги тўғрисида хабар қилган. Полициячилар 20 дақиқа ичида воқеа жойига етиб келганларидан сўнг бу хабар ёлгон эмаслигига ишонч ҳосил қилишган. Қутқарув ишларининг муваффақиятли амалга оширилиши натижасида чўккан аёлнинг жасади олиб чиқилган. Фақат қутқарув сўнггида маълум бўлишича, жасад резинадан ясалган экан...

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси кадрлар бошқармаси бошлигининг ўринбосари Содиқжон Назаровга волидаи муҳтарамаси

МОҲИРА аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур тазия изҳор этади.

● КРИМИНАЛ

Палермо шаҳри полицияси

мафияга тегишли бўлган

ерлар, цемент заводи ва

бир неча корхоналарни

давлат фойдасига мусодара

қилиб юборди. Палермо

полицияси майори Домини-

ко Страданинг таъкидлаши-

ча, тортиб олинган мулк

500 миллион долларга

баҳолашмоқда. Унинг

гапларига қараганда,

корхоналар ва бошқа

кўчмас мулклар мафия

гуруҳларига алоқадор

бўлган палермолик икки

нафэр қурилиш муҳандис-

ларига тегишли бўлган.

● АНА ХОЛОС

50 ёшли Роберто Черчетто одатдагидек, маҳаллий вақт билан эрталаб соат 5-30 да яна фаввора олдида пайдо бўлди. У сувга шўнғиб тез орада сайёҳлар томонидан ташланган минг евро миқдоридаги, вазни 22 килограмм тангаларни йиғиб олишга улгурди.

Афсуски, Черчеттонинг ҳаракатларини кузатиб турган полициячилар уни фаввора ичидан тортиб олиб, полиция маҳкамасига олиб боришди.

ОАВ тарқатган хабарларга қараганда, уни ўғирлик, полиция ходимларига қаршилик кўрсатганлик ҳамда уларни ҳақорат қилганликда айбашлари мумкин.

МАФИЯГА ТЕГИШЛИ МУЛКЛАР

МУСОДАРА ЭТИЛДИ

Бу мулкларнинг давлат фойдасига мусодара этилишига 1992 йили Сицилияда ўлдирилган палермолик прокурорлар Жовани Фалкони ва Паоло Борселлино томонидан бошланган тергов ишларининг охирига етказилиши сабаб бўлди. Прокурорлар илгари сурган таҳминга кўра, илгарилари мусодара этилган мулклар давлат томонидан сотилганда, мафия олдидаги кўрқув мижозларни уларни сотиб олишдан қайтариб келган. Бу жиноий фаолият фош этилгач, мусодара этилган мулклардан ижтимоий мақсадларда фойдаланилмоқда.